

Dežuje — festival je tu!

Lahko bi dejali: začel se je ljubljanski festival, pripravite dežnike! Pa šala ne velja, čeprav se je antifestivalsko božanstvo primerno ujezilo že dan pred križevniško slovesnostjo ob medicini, soli in kruhu in pošiljalo dolgo v noč svarilne golide vode na zemljo. Lahko bi tako dejali, a kaj, ko napa je bilo do začetka mednarodnega festivala v Križankah že arve polno dežja. Tako se človek drvesno vpraša, ali mar ni po Ljubljani razobešeni plakat, na katerem z malo večjimi, pošev spezljanimi črkami piše Boter Andraž, pod tem napisom pa je nič kolikove bele megle ali belih oblakov, ali ni ta plakat zmagovalec med napovedovalci letošnjega poletja.

Ali pa je s tem plakatom čisto drugače, da je namreč res napovedovalec premiere Botra Andraža in s popolno samokritičnostjo pod napisom pač nakazuje vso megleno blodost, ki se je rodila na odru namesto dobre predstave.

Komedijant nad nebotičnikom

Lahko pa je res tudi tretje, da je namreč ta megla nič drugega kot sam peklenški dim, ki se je privahil iz ljubljanske Opere, in sicer iz vročega pekla, ki je nekako istočasno, kot je bila v Drami premiere Andraža, požrl Don Juana.

Bodi že kakor koli, ko tavaš v dežju, se ti lahko pripeti, da si priča največjega prekrška zadnjih mesecev, ko se ti na lepem pripelje v peščeno Nazorjevo uli-

co sivolasi kulturni prevoznik Čopi s svojim kulturnim tovarnjakom, na katerem pri belem — in kajpada deževnem — dnevu Herzogovi razposajenci pod zastavo AGRFT začnejo meni nič tebi nič igrati. Kot da bi pod milim nebom nikoli ne delali česa drugega. Kakšna slika: na majavem drogu čepi komaj rojeni komedijantek in se s svojo komaj diplomirano postavov vihti — takole od spodaj gledano — visoko nad ljubljanskim nebotičnikom, visoko pod oblaki bele Ljubljane, deževno bele Ljubljane, bodi bogu potoženo. Ljudje se ustavljajo, se nasmihaajo: Ja, saj ne morem mimo; ja, kaj pa počno tile; lej jo, no, tako drobna, pa tak glas. In ti, lepoteč, saj se ti bodo roke zapletle od umetelnega dvorjenja z njimi. Lasje se lepijo na čelo preznjenim igralcem, ljudje jih gledajo čisto od blizu, nekdo bi rad glumaču pomagal zlesti na »oder«, drugi se ne more premagati in bi rad pomagal na kakšno vižo puncici, ko se globoko sklone k občinstvu. Pogledaš po teh ljudeh, ki jih je gledališče zmotilo pri nekih opravih, kako se vsi po vrsti »držijo na smeh«. Otroke so očetje večinoma zadeli na rame. Zdaj jim moramo toliko glasneje — pa popolnoma neženirano, saj smo na cesti — razlagati, kaj se dogaja, ker so obstali in ne morejo naprej. Nekemu očetju je tako moralo tretjič kapniti na nos iz korčeka s sladoledom, ki ga je nerodnež visoko nad njegovo glavov prestavljal iz ene roke v drugo. Mirno se je obrisal z robčkom in

se smejal dalje. Človek, ki je to videl, se je še bolj smejal, in ko je na koncu ujel presto, ker so jih igralci vsevprek metali z vozila, je zagrizel vanjo, pa zarjul od bolečine, da se je vse okrog njega ponovno začelo smejati, in se je nato še sam smehljal skoraj do doma.

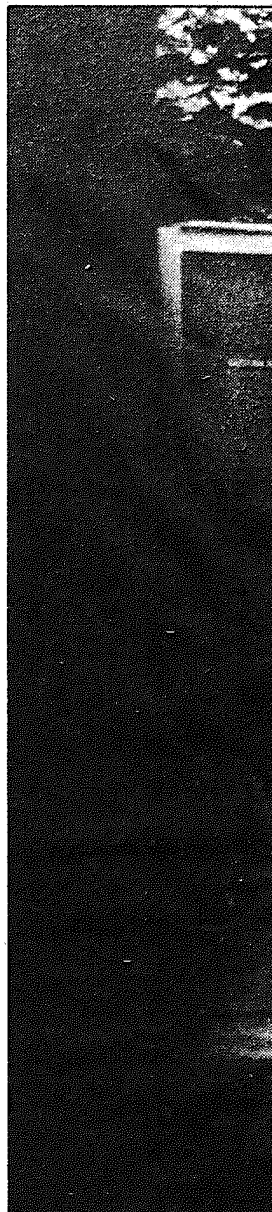
Boter Andraž in Grozd

Smehljal se je tudi kak teden prej, ko je odhajal iz Drame. Videl je Botra Andraža, edinega doslej, ki je čakal na odru. Pa se ni toliko smehljal zaradi te domiselne razvade vipavskega skopuha, smehljal se je brzkone zaradi nečesa nedoločenega, ki pa je bilo v zvezi z Botrom in njegovim mladim občinstvom. Toliko veselega, kričavega, ampak vseeno komedijskega hrupa na odru, pod njim in sploh okoli odra pa nič. Kot da se dvorana nalašč noče smejati. Toda tudi to ni pravi vzrok, zakaj se je ta človek smehljal. Zadevo je treba analizirati, da bi ga še kdo drug razumel.

Stopimo po pomoč k Inkretu, ki piše v Stopu o dramatičnih zadevah v slovenskih gledališčih. Razburi se nad scenografom Palčičem, ki da ni bil režiserju Uršiču v nikakršno pomoč, ko je z dekorjem »maloda zazidal celoten oder, tako da je za igralce (torej tudi njim ni bil v pomoč!) ostalo na prizorišču bore malo prostora. Stiskati in gnesti so se morali neusmiljeno (kot na ljubljanskih avtobusih), stopicati ne-

nehoma na enem in istem ter se nenehoma brez bojevati za droben pr odrskim soncem.« Piše še o likovnih (nedomiselnih) ko dalje, ampak za porvolj. Torej bilo je malo da le kaj. Zgodilo pa se porinili skozi nekakšno lo posteljo, na kateri pančičeva, torej ljubez Laura uživala to in on da je od sadja, ki se je t na postelji, padlo na grozdja. Ostalo je tam, poteljo že porinili nazaj je dogajalo čisto neka Dare Valič, ki je bil Po bolj Ivo Ban, ki je bil ob vsem igralskem zbotstlačil na oder, zelo vel la po prizorišču in s spretno izogibala gro tleh.

Torej temu se je člo odhajal od predstave, Temu, ali ni bilo jun grozdek pobral, virtuc da, po igralsko, kot d del naučenega odrske

žuje — tival tu!

šel se je ljub-
pravite dež-
čepav se je
anstvo pri-
pred križev-
medici, so-
jalo dolgo v
ode na zem-
jali, a kaj, ko
ta mednaro-
rižankah že
ko se človek
ni po Ljub-
kat, na kate-
pošev spe-
Boter An-
om pa je nič
ali belih
kat zmagova-
valci letoš-

akatom čisto
eč res napo-
Botra Andra-
okritičnostjo
ukazuje vso
se je rodila
dobre pred-

otičnikom

li tretje, da je
drugega kot
si se je priva-
re, in sicer iz
je nekako
v Drami pre-
Don Juana.
i, ko tavaš v
ripeti, da si
ekrška zad-
ti na lepem
azorjevo uli-

co sivolasi kulturni prevoznik
Čopi s svojim kulturnim tovor-
njakom, na katerem pri belem —
in kajpada deževnem — dnevu
Herzogovi razposajenci pod za-
stavo AGRFT začnejo meni nič
tebi nič igrati. Kot da bi pod mi-
lim nebom nikoli ne delali česa
drugega. Kakšna slika: na maja-
vem drogu čepi komaj rojeni ko-
medijantek in se s svojo komaj
diplomirano postavo vihti — ta-
kole od spodaj gledano — visoko
nad ljubljanskim nebotičnikom,
visoko pod oblaki bele Ljubljane,
deževno bele Ljubljane, bodi bo-
gu potoženo. Ljudje se ustavljajo,
se nasmihajo: Ja, saj ne morem
mimo; ja, kaj pa počno tile; lej jo,
no, tako drobna, pa tak glas. In ti,
lepoteč, saj se ti bodo roke zap-
pletle od umetelnega dvorjenja z
njimi. Lasje se lepijo na čelo
preznojenim igralcem, ljudje jih
gledajo čisto od blizu, nekdo bi
rad glumaču pomagal zlesti na
»oder«, drugi se ne more prema-
gati in bi rad pomagal na kakšno
vižo puncji, ko se globoko skloni
k občinstvu. Pogledaš po teh lju-
deh, ki jih je gledališče zmotilo
pri nekih opravkih, kako se vsi
po vrsti »držijo na smeh«. Otroke
so očetje večinoma zadeli na rame.
Zdaj jim moramo toliko gla-
sneje — pa popolnoma neženira-
no, saj smo na cesti — razlagati,
kaj se dogaja, ker so obstali in ne
morejo naprej. Nekemu očetu je
tako moralo tretjič kapniti na nos
iz korčke s sladoledom, ki ga je
nerodnež visoko nad njegovo gla-
vo prestavljal iz ene roke v drugo.
Mirno se je obrisal z robčkom in

se smejal dalje. Človek, ki je to
videl, se je še bolj smejal, in ko je
na koncu ujel presto, ker so jih
igralci vsevprek metali z vozila,
je zagrizel vanjo, pa zarjul od bo-
lečine, da se je vse okrog njega
ponovno začelo smejati, in se je
nato še sam smehljaj skoraj do
doma.

Boter Andraž in Grozd

Smehljaj se je tudi kak teden
prej, ko je odhajal iz Drame. Vi-
del je Botra Andraža, edinega do-
slej, ki je čakal na odru. Pa se ni
toliko smehljaj zaradi te domisel-
ne razvade vipavskega skopuha,
smehljaj se je brzkone zaradi ne-
česa nedoločenega, ki pa je bilo v
zvezi z Botrom in njegovim mla-
dim občinstvom. Toliko vesele-
ga, kričavega, ampak vseeno ko-
medijskega hrupa na odru, pod
njim in sploh okoli odra pa nič.
Kot da se dvorana nalašč noče
smejati. Toda tudi to ni pravi
vzrok, zakaj se je ta človek smeh-
ljaj. Zadevo je treba analizirati,
da bi ga še kdo drug razumel.

Stopimo po pomoč k Inkretu,
ki piše v Stopu o dramatičnih za-
devah v slovenskih gledališčih.
Razburi se nad scenografom Pal-
čičem, ki da ni bil režiserju Ur-
šiču v nikakršno pomoč, ko je z
dekorjem »maloda zazidal celo-
ten oder, tako da je za igralce (to-
rej tudi njim ni bil v pomoč!)
ostalo na prizorišču bore malo
prostora. Stiskati in gnesti so se
moral neusmiljeno (kot na ljub-
ljanskih avtobusih), stopicati ne-

nehoma na enem in istem mestu
ter se nenehoma brez upa zmage
bojevati za droben prostor pod
odrskim soncem.« Pisec govori
še o likovnih (nedomislicah in ta-
ko dalje, ampak za pomoč bo do-
volj. Torej bilo je malo prostora,
da le kaj. Zgodilo pa se je, ko so
porinili skozi nekakšna vrata be-
lo posteljo, na kateri bi Iva Zu-
pančičeva, torej ljubezni vredna
Laura uživala to in ono ljubezen,
da je od sadja, ki se je tudi znašlo
na postelji, padlo na tla nekaj
grozdja. Ostalo je tam, tudi ko so
poteljo že porinili nazaj in ko se
je dogajalo čisto nekaj drugega.
Dare Valič, ki je bil Popiva, in še
bolj Ivo Ban, ki je bil Medez, sta
ob vsem igralskem zboru, ki se je
stlačil na oder, zelo veliko skaka-
la po prizorišču in se ves čas
spretno izogibala grozdeku na
tleh.

Torej temu se je človek, ko je
odhajal od predstave, smehljaj.
Temu, ali ni bilo junaka, ki bi
grozdek pobral, virtuosno, seve-
da, po igralsko, kot da bi bil to
del naučenega odrskega prome-

ta, ga brcnil nekaj za kulise, ga tudi pohodil, da bi brizgnilo iz njega, ali ga sploh pobral in pohrustal, pa če je tudi iz polivinila. Ali je mogoče, da človeka zaposli takle grozdek daleč čez mero gledalske spodobnosti?

Izgubljena kreativnost

Doma je ta isti človek malce popustil pri smehljanju in se vprašal, ali ni morda ta njegov grozdek zgolj opravičilo in se je smehljaj škodoželjno, kot se zna takle, malce neroden gledalec. Komedija pač ni vzgala, delali so dosti, pravijo neuradno tudi dramski ljudje, nastalo pa je to, kar »nima pravega ritma, prave sproščenosti, tistega neopredeljivega, iz mnogoterih spletov izhajajočega čara teatarske kreativnosti«, piše Vurnik v Dnevniku. Z njim se ujame v že omenjenem Stopu Inkret, rekoč, da »predstava ni ne zabavna in tudi ne komična, ne dramatična in ne spektakularna, ne vesela in ne državna v renesančnem pomenu

besede. Čudna zmešnjava slogov kraljuje v njej in vsakršnih igralških manir... čudno opotekanje ritma in tempa.

Javoršku pomeni, ko piše o Andrashu v Delu, predstava »pravo sliko pretekle sezone«, ker je »slogovno nejasna in igralško neubrana (kot večina letošnjih predstav v Drami). Kljub temu Boter Andrash izpričuje bučne želje po izrednosti in svojstvenem gledališkem hrupu.« Kritiki naprti hud greh »ponaševalcu« Držičevega originala Dunda Maroja, »pravega bisera med renesančnimi komedijami«, ki se ni držal Držičevega Rima, ampak je izbral – Mirko Rupel, seveda – Rim iz časov Janeza Svetokriškega, ko je »reformacija že čisto preoblikovala večno mesto«. Kritiki zahteva za predstavo slovenske renesančne ljudi iz Trubarjenih časov in se mu zdi »presaditev komedije iz renesančnega okolja v barok groba potvorba, skoraj nesmisel«. Toliko globlje je Javoršek segel v to predstavo, izščoč vzroke za njeno »umet-

glavna, dirigent jo upošteva, lahko iz črta (dodaja naj r drugi je režiser, ki po trdih starih forr pevcu prostost, da r kot igra, in končno ki so najbolj variabi stave.

Ocenjevalci premi vi lotili precej različ je v Dnevniku izog ločnejšim ocenam, nekem smislu vsi izv pri Mozartovem oprostljivi, ker celo estetika do današnj čisto jasno povedala delo pomenilo«. U Večeru zdi, da »je predstavo Mozartov na tokrat, to že lahl ljubljanski operi na domala in skoraj vs omogoči dobro o stavo. Mihelčič pa je vedal ali vsaj izrazil predstava ob ponov se iz dneva v dan (Za take možnosti ir vem mnenju najve stujoči režiser Lohi dosegel igrano o stavo«.

Zanimivo, da so v noma enotno postar nečenje premiere F nika v vlogi Lepor hvale – brez prese bila dosledno delež njanovič, vsi drugi brati nekoliko ovink da so, na primer, »f zelo od daleč«, da s sko in pevsko izraz če«, da »so imeli sla slovni junak' se je »bolj podoben grunarskemu dedič ljanskemu plemiču drugemu, da »ga je l dovan interpretiral uspehom« in tretjer bil bližje enosme nemu uživaštvu kot jemu velikaškemu onimi pod njim«. Zg je vsem trem zdel iz zen in v napitnici bl

Kako važno je, da za premiero kompl ljen. Ko bi se zgodilo nekoč gledal tri pre vrstvo in šele nato iz sal, da ta ali oni soli niti po niti po igral nostih in niti po pe kalni nadarjenosti. morda zgodilo, da k brem glasu in zdra tudi mandolino, ki s mieri vsi smejali, di pa je nekajkrat s po ustrelil v njeno sme

Cervantesove medigre ali kako so mladi igralci zabavali ljudi po cestah in trgih Ljubljane.

Foto: Janez Pukšič

niško neenakomernost, ritmično raztrganost, smiselno večkrat neutemeljenost.

Tudi pri igralcih je trojica dokaj enotna in dobro se mora zdeti Benedičiču in Cavazzi, ko sta prejela obilo hvale za bolj stranski ali sploh čisto stranski vloge.

V operi najrajši pojejo

Ko smo že omenjali peklenski dim iz Don Juana in malo prej govorili o igralcih, ni daleč do solistov ljubljanske Opere, ki so ondan opravili premiero znamenite Mozartove opere. Pri opernih predstavah smo, bolj grobo vzeto, navajeni presojati nekako takole: glasbena osnova je po-

kulise, ga izgnilo iz orla in popolivinila. ka zaposli mero gle-

besede. Čudna zmešnjava slogov kraljuje v njej in vsakršnih igral-skih manir... čudno opotekanje ritma in tempa.

Javoršku pomeni, ko piše o Andrashu v Delu, predstava »pravo sliko pretekle sezone«, ker je »slogovno nejasna in igral-sko neubrana (kot večina letoš-njih predstav v Drami). Kljub temu Boter Andrash izpričuje buč-ne želje po izrednosti in svoj-stvenem gledališkem hrupu.« Kritik naprti hud greh »ponaše-valcu« Držičevega originala Dun-da Maroja, »pravega bisera med renesančnimi komedijami«, ki se ni držal Držičevega Rima, ampak je izbral – Mirko Rupel, seveda – Rim iz časov Janeza Svetokriškega, ko je »reformacija že čisto preoblikovala večno mesto«. Kri-tik zahteva za predstavo sloven-ske renesančne ljudi iz Trubar-jenih časov in se mu zdi »presadi-tev komedije iz renesančnega okolja v barok groba potvorba, skoraj nesmisel«. Toliko globlje je Javoršek segel v to predstavo, izšoč v zroke za njeno »umet-

Cervantesove medigre ali kako so mladi igralci zabavali ljudi po cestah in trgih Ljubljane.

Foto: Janez Pukšič

niško neenakomernost, ritmično raztrganost, smiselno večkrat neutemeljenost.

Tudi pri igralcih je trojica do-kaj enotna in dobro se mora zdeti Benedičiču in Cavazzi, ko sta prejela obilo hvale za bolj stranski ali sploh čisto stranski vlo-gi.

V operi najrajši pojejo

Ko smo že omenjali peklenski dim iz Don Juana in malo prej govorili o igralcih, ni daleč do so-listov ljubljanske Opere, ki so on-dan opravili premiero znamenite Mozartove opere. Pri opernih predstavah smo, bolj grobo vze-to, navajeni presojati nekako ta-kole: glasbena osnova je po-

glavitna, dirigent jo bolj ali manj upošteva, lahko iz nje tudi kaj črta (dodaja naj rajši ničesar), drugi je režiser, ki pa večinoma po trdih starih formulah pušča pevcu prostost, da rajši več poje kot igra, in končno so tu solisti, ki so najbolj variabilen del pred-stave.

Ocenjevalci premiere so se sno-vi lotili precej različno. Kušar se je v Dnevniku izognil vsem do-ločnejšim ocenam, ker da so »v nekem smislu vsi izvedbeni grehi pri Mozartovem Don Juanu oprostljivi, ker celotna glasbena estetika do današnjih dni še ni čisto jasno povedala, kaj bi naj to delo pomenilo«. Učakarju se v Večeru zdi, da »je bilo za novo predstavo Mozartovega Don Jua-na tokrat, to že lahko rečemo, v ljubljanski operi na dobro izibro domala in skoraj vse, kar lahko omogoči dobro operno pred-stavo. Mihelčič pa je v Delu napo-vedal ali vsaj izrazil željo, naj bi predstava ob ponovitvah rasla in se iz dneva v dan dopolnjevala. Za take možnosti ima po njego-vem mnenju največ zaslug go-stujoči režiser Lohse, ki da »je dosegel igrano operno pred-stavo«.

Zanimivo, da so vsi trije popol-noma enotno postavili za prese-nečenje premiere Franca Javor-nika v vlogi Leporella. Izredne hvale – brez presenečenja – je bila dosledno deležna Zlata Og-njanović, vsi drugi pa so morali brati nekoliko ovinkarsko oceno, da so, na primer, »prinesli vlogo zelo od daleč«, da so »imeli igral-sko in pevsko izrazno manj sre-če«, da »so imeli slab večer«. Na-slovni junak se je komu zdel »bolj podoben nesramnemu gruntarskemu dediču kot pa ita-lijanskemu plemiču 18. stoletja«, drugemu, da »ga je baritonist Ra-dovan interpretiral z velikim uspehom« in tretjemu pa, da »je bil bližje enosmernemu nenasi-tnemu uživaštvu kot pa veliko viš-jemu velikaškemu nadzoru nad onimi pod njim«. Zgolj pevsko se je vsem trem zdel izdaten, preci-zen in v nabitnici bleščeč.

Kako važno je, da je solist prav za premiero kompletno priprav-ljen. Ko bi se zgodilo, da bi kritik nekoč gledal tri predstave zapo-vrstjo in šele nato izrekel in napi-sal, da ta ali oni solist ne ustreza niti po niti po igral-skih sposob-nostih in niti po pevski in muzi-kalni nadarjenosti. Tako bi se morda zgodilo, da bi ujel pri do-brem glasu in zdravem odnosu tudi mandolino, ki so se ji na pre-mieri vsi smejali, dirigent Kobler pa je nekajkrat s pogledom jezno ustrelil v njeno smer. Ona pa nič!

moda? moda?

moda!

Mislím, da tole kar moram napisati. Gledala sem – kot jo je marsikdo že in jo bo še – predstavo Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, diplomsko predstavo četrtega letnika dramske igre. Skoraj kot pravo staro potujoče gledališče, le namesto s konji, so se pripeljali s tovrnjakom pisano, veselo in glasno mladi igralci na ljubljanski cvetlični Pogačarjev trg, v zgodnji lepi večerni uri, ki je pobarvala, kolikor najbolje zna, stolnico, topol pred njo, stopnice, po katerih hodimo na trg, pa semenišče in nas, ki smo številno stali naokrog z veselimi obrazi, kot jih malokdaj in malokje toliko naenkrat vidiš. Obraze so pobarvale tudi vesele Cervantesove igre z mladimi navdušenimi pojočimi, plesočimi, z igralsko igrivimi igralci.

Tja smo šli zato, ker smo o tem dogodku nekaj brali in smo bili radovedni, zbrali pa so se naokoli tudi taki, ki so šli samo mimo in se jim ni kot je ponavadi navada, naenkrat kamor mudilo. Vsi smo bili prav do konca radovedni in nihče ni šel pred koncem stran.

Uživali so malčki in starčki, taki, ki kar naprej hodijo v teater in tisti, ki nad njim še nikoli niso zavihali nos. Bila je brezplačna predstava dobre volje, za kakršno bi dal marsikdo marsikaj.

Meni je dala misli.

Vedno in kar naprej rabimo kaj novega, zato velikokrat pokličemo nazaj tudi staro. Navaden vsakdan poznamo do čeljusti. Kadar je kaj čisto novo, je še tuje, ljudje se po naravi radi razburjajo nad novotarijami in kličejo na pomoč tudi po časopisih in po valovih, če jih ti le hočejo objaviti in poslušati. Lahko pa ljudem na glas, ali pa bolj potuhnjeno ponudiš kaj takega, kar priključuje na dan starejšim nostalgicne misli, mladim pa mogoče po praviljično pokaže tisto, česar sicer ravno tako ni, fantazijo, domišljijo, pa le lepo pobarva.

Gre lahko za gledališče, za staro potujoče gledališče po novem, gre pa lahko tudi za modo, ki jo je treba čim bolj prodati. Videla sem modne revije v živalskem vrtu med opicami, na lagunskem otoku v stari Napoleonovi smodnišnici, revije v dvoranah in v palačah, na terasah nebotičnikov, v nočnem baru, na ladji, ki je medtem plula po reki, na splavu, ki je lebdel na mirnem morju, revije med razvalinami in po restavriranih gradovih, v galerijah in v muzeju,

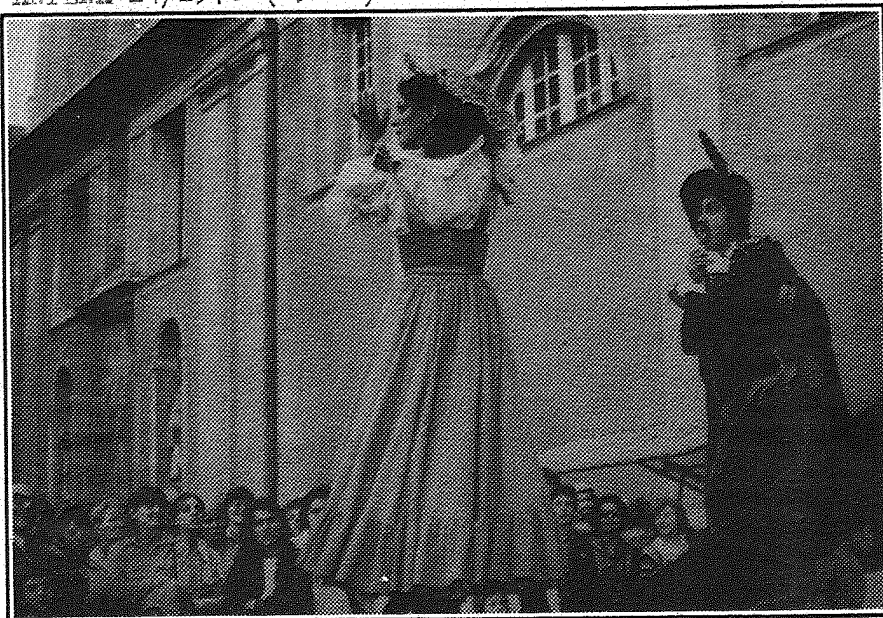
med ribniki in labodi, pri raznih polnih lunah. Pa tudi take po navadnih motelih in po luksuznih hotelih, v majhnih dvoranah in v športnih halah.

Pa si mislim: če bi bila bog batina, če bi me kdo poslušal, bi napravila revijo, modno revijo v stari Ljubljani od Šuštarškega mosta do butike JEZ, ali pa po Židoyski ulici, ali pa pod Tivoljskim gradom, kjer so stopnice in psi brez jezikov in tisti rondó okrog fontane, v Tičistanu, kjer so včasih igrali upokojenci tarok... ali pa na starem ljubljanskem Gradu, kadar bo spet mlad.

V primeru dežja, predstava odpade.

EVA

JANA št. 26, 28. 6. 1978

Gledalci so se zbrali na cvetličnem trgu okoli tovornjaka, ki se je spremenil v gledališki oder. Začetek tretje medigre, mož (Andrej Nahtigal) odhaja na dolgo pot, njegovo ženo (Jerica Mrzel) obup obhaja...

TOVORNJAK TEATRU ODER DA JE

POZDRAVLJENI LJUDJE!!!

VSI VABLJENI STE NA PREDSTAVO
SLUŠATELJEV A G R F T,
KI SEBI V UK, VAM PA V ZABAVO
CERVANTESA PREDSTAVITI ŽELE!

DA ODDALJEN VAM JE TA GO-
SPOD?
PA POMAKNITE SE BLIŽE!
IN OBRABLJEN DA JE DON KIHOT
PA SANCHO PANSO IN TE VIŽE,
KI VAM KOT OBVEZNO ČTIVO
NE ZVENE VEČ ZANIMIVO?
ZMOTA, DRAGI MOJI, ZMOTA!

DANES OČE DON KIHOTA
TRI MEDIGRE VAM PODARJA,
PRVIKRAT PRI VAS IGRANE
ZA VAS GLEDALCE TULE ZBRANE,
NAJ NE BO VAM ŽAL DENARJA...

Prizor iz druge medigre DVA JEZIČNEŽA. »Zavezan kljun« je spravil ob tla jezičnico... Od leve: Jerica Mrzel, Andrej Nahtigal, Jože Hrovat in Nevenka Sedlar (leži).

Tako so minuli teden pozdravili potujoči igralci zbrano občinstvo, potem ko so se pripeljali s tovornjakom in ga spremenili v gledališki oder.

Tako kot so se pred pol stoletja pojavljali na sejmihi, trgih in praznikih potujoči glumači, z vozom na čast boginje Talije in sebi za ljubi kruhek, so se letos predstavili v svojem javnem nastopu diplomanti oddelka za igro na ljubljanski AGRFT Nevenka Sedlar, Matjaž Modic, Jure Kavšek in Jože Hrovat pod vodstvom profesorja za igro režiserja Mirana Herzoga, ki je tudi dal idejo za tak način predstavitve svojih učencev in njihovega igralskega

daru. Odigrali so tri medigre BUDNI STRAŽNIK, DVA JEZIČNEŽA, ŠALAMANŠKA JAMA slovitega španskega pisatelja Miguela Cervantesa. Tri mesece in pol so marljivo vadili na Levem odru ljubljanske Drame in v Švicariji v Tivoliju, kjer se je vsak dan ustavil tovornjak, ki se je s svojimi stranicami spremenil v gledališki oder. Enotstavna in funkcionalna scena, kot si jo je zamislila scenografka Meta Hočvarjeva, je mladim igralcem, ki sta jima priskočila na pomoč igralca Drame SNG v Ljubljani Jerica Mrzel in Andrej Nahtigal, nudila obilo možnosti za prikaz svojih igralskih in

telesnih vscin. Pri uprizoritvi so s svojim znanjem in izkušnjami sodelovali še profesorica za gib Lojzka Žerdin, profesorica za govor Ana Mlakar, kostumografinja Alenka Bartl, dramaturg Bojan Martinec, asistent režije Branko Kraljevič in komponist Maks Strmčnik.

Da so potujoči igralci uspeli v svojem prizadevanju, so potrdili številni zadovoljni gledalci, ki so se prejšnji teden zbrali okoli tovornjaka, na katerem je visela zastava z napisom AGRFT, najprej na ljubljanskem cvetličnem trgu, ko jih tudi dež ni mogel zaustaviti, da ne bi pokazali svojega igralskega veselja in talenta,

»... ki strastna ju ljubezen veže«. Stolnica in Pogacarjev trg sta bila idealen prostor za potujoče igralce in rãdovedno občinstvo.

pa na Plečnikovem trgu za Maximarketom in dvakrat v Nazorjevi ulici.

Dobro uro trajajoãa gledališka predstava pa še ni spustila zavese, saj se je že odpravila na slovensko obalo, pred njimi pa so še nastopi za brigadirje mladinskih delovnih brigad v Sloveniji, dobili pa so tudi že vabila občinskih kulturnih skupnosti, da svojo predstavo pokažejo krajanom Šiške in Viãa. Źelja letošnjih diplomantov je, da bi nastopili tudi v Dubrovniku na letnih igrah.

Diplomant igralec Jure Kavšek s 'strahom' gleda kako se bo konãal poseg miliãnika, ki je preverjal dovoljenje o javnem nastopanju.

● TA TEDEN NA LJUBLJANSKIH ULICAH IN TRGIH:

Igra se pripelje

S potujočim gledališčem se bodo v diplomski predstavi preizkusili študentje četrtega letnika dramske igre AGRFTV pod vodstvom režiserja Mirana Herzoga

(jn) V tem tednu se velja malo bolj pozorno ozreti za tovornjakom, ki se od sorodnih vozil razlikuje po nenavadni leseni lupini. Ta dvo-tonski tovornjak je namreč nova oblika nekakšne gledališke delavnice, ki se bo te dni odprla Ljubljancanom, še pred tem pa gojencem miličniške šole v Tacnu in dijakom bežigrajske gimnazije.

Študenti AGRFT in Jerca Mrzel v Cervantesovih »Treh medigrah«

Gledališka delavnica ali studio predstavlja novo obliko dela ljubljanske Akademije za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFTV). Je pravzaprav zametek ali prvi poskus odpreti se navzven in javnost soočiti tako s procesom šolanja kot tudi z igro, ki kot rezultat takšnega dela nastane. V »**TREH MEDIGRAH**« španskega pisatelja in dramatika **Miguela de Cervantesa** (pisca imenitnega »Don Kihota«) bodo pod režijskim vodstvom Mirana Herzoga svojo diplomsko predstavo odigrali študentje četrtega letnika dramske igre: **Nevenka Sedlarjeva, Jože Hrovat, Jure Kavšek in Matjaž Modic**. Na pomoč sta jima, da bi pač lahko uprizorili igro, ki terja še dve igralski moči, priskočila igralca ljubljanske Drame SNG Jerca Mrzel in Andrej Nahtigal.

Tovornjak, ki se z razprostrtimi stranicami spremeni v

oder, je po besedah rednega profesorja AGRFTV Mirana Herzoga nekakšen poskus, zametek akademijskega študija, ki ga na akademiji ustanavljajo kot novo obliko gledališkega dela.

Praksa namreč kaže, da je pomanjkanje lastnih prostorov — odra — na katerem bi bilo mogoče pripravljati predstave, ena pglavitnih pomanjkljivosti šolanja naših gledaliških kadrov. Onemogoča namreč že v času študija temeljito spoznati vso kompleksnost in prepletenost nastajanja gledališke predstave kot organizma, ki združuje delo mnogih. Le ob prpravljanju igre same je mogoče v polni meri zlit prizadevanja bodočih igralcev, režiserjev, dramaturgov pa tudi drugih, ki gledališko predstavo sooblikujejo, sodi Miran Herzog. Odprta javnosti pa naj bi takšna šola slušateljem omogočila stik z občinstvom, jih tako izpostavila preverjanju, ki konec koncev potrjuje ali pa demantira izpovedno moč interpreta.

Prav ta preizkus na odprtem prostoru in pred slučajno, neorganizirano publiko mimoidočih, ki jih bo igra seveda skušala zautstaviti in zapresti v igrivost Cervantesovih mediger (v sočnem prevodu Smiljana Samca, popestrenem z Menartovimi in Villonovimi verzii), bo po mnenju režiserja Mirana Herzoga študentom AGRFTV najtrši oreh. Delo je bilo sicer ves čas vodeno tako, da je bilo interpretom samim kar v največji možni meri dano, da sami oblikujejo izraznost svojih vlog, zagretost za igro, ki jo študentje pripravljajo že vse od meseca marca, v zadnjem času pa so po več ur dnevno vadili v senci zelenih krošenj pod tivolsko »Švicarijo«, pa garancija za to, da bo Ljubljana v prihodnjih dneh dobila prijetno in igrivo poživilo. Že danes, **13. junija ob 18.30, bodo študentje nastopili na Pogačarjevem trgu** ob ljubljanski tržnici; **naslednjega dne na Plečnikovem trgu** s pričetkom ob isti uri; **15. junija zopet na Pogačarjevem trgu** (ob 18.30) in **16. junija s pričetkom ob 17.15 v Nazorjevi ulici v Ljubljani**.

Predstavo so ob imenovanih pripravili še dramaturg **Bojan Martinec**, za govorno tehniko je skrbela **Ana Mlakarjeva**, za umetnost giba **Lojzka Žerdinova**, sceno je oblikovala **Meta Hočvar**, kostumi so delo **Alenke Bartl**, glasbo pa je odbral **Maks Strmčnik**.